

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas iela 45, Rīga, LV-1039 | tālrunis 67097200 | e-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

20.06.2024.

Nr. 36

(prot. Nr.24, 3.p)

Par vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora akciju sabiedrības „Conexus Baltic Grid” atbilstību sertificēšanas prasībām 2023.gadā

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) 2024.gada 28.martā saņēma akciju sabiedrības „Conexus Baltic Grid”, vienotais reģistrācijas numurs: 40203041605, juridiskā adrese: Stigu iela 14, Rīga, LV-1021 (turpmāk – AS „Conexus Baltic Grid”), 2024.gada 28.marta iesniegumu Nr.COR-N-2024/0773 (turpmāk – Iesniegums Nr.1) par vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora (turpmāk – sistēmas operators) ziņojumu par atbilstību sertificēšanas prasībām 2023.gadā (turpmāk – Ziņojums).

Ar 2024.gada 15.aprīļa vēstuli Nr.1-2.44/1025 Regulators pieprasīja no AS „Conexus Baltic Grid” papildu informāciju un saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 64.panta otro daļu pagarināja administratīvā akta par sistēmas operatora atbilstību sertificēšanas un neatkarības prasībām izdošanas termiņu līdz 2024.gada 26.jūlijam.

Regulatora pieprasīto informāciju AS „Conexus Baltic Grid” iesniedza ar 2024.gada 26.aprīļa iesniegumu Nr.COR-N-2024/1578 (turpmāk – Iesniegums Nr.2).

Regulators konstatē

1. Saskaņā ar Enerģētikas likuma 114.panta pirmo daļu sistēmas operatoram un dabasgāzes pārvades sistēmas operatoram ir pienākums nodrošināt atbilstību Enerģētikas likuma 114.panta otrajā daļā noteiktajām sertificēšanas prasībām un iesniegt Regulatoram to apliecinošus dokumentus, bet Enerģētikas likuma 114.panta trešajā daļā minētajā gadījumā – arī tajā norādīto apliecinājumu.
2. Saskaņā ar Enerģētikas likuma 114.panta otro daļu sistēmas operators atbilst sertificēšanas prasībām, ja ir izpildījis abus šādus nosacījumus:
 - 2.1. ievēro Enerģētikas likuma 111.panta trešajā daļā noteiktās neatkarības prasības;
 - 2.2. veic Enerģētikas likumā un Eiropas Savienības tiesību aktos pārvades sistēmas operatoram noteiktos pienākumus, tostarp Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā Nr.715/2009 par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi dabasgāzes pārvades tīkliem un par Regulas (EK) Nr.1775/2005 atcelšanu (turpmāk – Regula Nr.715/2009), Eiropas Parlamenta

un Padomes Regulā Nr.994/2010 par gāzes piegādes drošības aizsardzības pasākumiem un Padomes Direktīvas 2004/67EK atcelšanu¹ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā Nr.1227/2011 par enerģijas vairumtirgus integritāti un pārredzamību (turpmāk – Regula Nr.1227/2011) noteiktos pienākumus.

3. Saskaņā ar Enerģētikas likuma 114.panta ceturto daļu Regulators nosaka, kādi dokumenti un informācija ir iesniedzama, lai apliecinātu Enerģētikas likuma 114.panta otrās un trešās daļas prasību izpildi.
4. Enerģētikas likuma 115.panta pirmā daļa noteic, ka sistēmas operatoru sertificē Regulators. Ar Regulatora 2018.gada 28.septembra lēmumu Nr.112 „Par vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora sertificēšanu”² (turpmāk – Sertificēšanas lēmums) Regulators sertificēja sistēmas operatoru AS „Conexus Baltic Grid” un apstiprināja dabasgāzes pārvades sistēmas operatoru AS „Conexus Baltic Grid” ar šādiem nosacījumiem:
 - 4.1. nodrošināt, ka, sākot ar 2020.gada 1.janvāri, personai, kura kontrolē energoapgādes komersantu, kas nodarbojas ar dabasgāzes tirdzniecību, nav iespēju tieši vai netieši kontrolēt AS „Conexus Baltic Grid”, un nodrošināt, ka AS „Conexus Baltic Grid” 2020.gada 1.janvārī pilnībā atbilst Enerģētikas likuma 111.panta trešās daļas 1. un 2.punktā noteiktajām sistēmas operatora neatkarības prasībām;
 - 4.2. nodrošināt, ka, sākot ar 2020.gada 1.janvāri, finanšu institūciju un īpašam mērķim dibināto komersantu tieša vai netieša darbība AS „Conexus Baltic Grid” nerada nekādu interešu konfliktu starp AS „Conexus Baltic Grid” un energoapgādes komersantu, kas nodarbojas ar dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu vai tirdzniecību, un nodrošināt, ka AS „Conexus Baltic Grid” 2020.gada 1.janvārī pilnībā atbilst Enerģētikas likuma 111.panta trešās daļas 1., 2. un 3.punktā noteiktajām sistēmas operatora neatkarības prasībām.
5. Ar 2020.gada 1.oktobra lēmumu Nr.128 „Par akciju sabiedrības „Conexus Baltic Grid” sertificēšanas nosacījumu izpildi” (turpmāk – Lēmums Nr.128) Regulators atzina, ka AS „Conexus Baltic Grid” ir izpildījusi Sertificēšanas lēmumā noteiktos nosacījumus un atbilst Enerģētikas likuma 111.panta trešās daļas 1., 2. un 3.punktā noteiktajām sistēmas operatora neatkarības prasībām.
6. Atbilstoši Regulatora 2017.gada 16.februāra lēmuma Nr.1/4 „Vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora un dabasgāzes pārvades sistēmas operatora sertificēšanas noteikumi”³ (turpmāk – Sertificēšanas noteikumi) 6.punktam sistēmas operators katru gadu līdz 1.aprīlim rakstveidā iesniedz Regulatoram ziņojumu par sistēmas operatora atbilstību sertificēšanas prasībām iepriekšējā kalendārajā gadā, pievienojot Sertificēšanas noteikumu 2., 3., 4. un 5.punktā minētos dokumentus un informāciju, kas ir mainījusies no pēdējā ziņojuma iesniegšanas brīža un kas nav Regulatora rīcībā.
7. AS „Conexus Baltic Grid” saskaņā ar Sertificēšanas noteikumu 6.punktu ar Iesniegumu Nr.1 un Iesniegumu Nr.2 iesniedza Regulatoram Ziņojumu, kā arī to pamatojošos dokumentus un informāciju atbilstoši Sertificēšanas noteikumu 2., 3., 4. un 5.punktā noteiktajam. Ievērojot Sertificēšanas noteikumu 6.punktu, Ziņojumam AS „Conexus Baltic Grid” pievienoja dokumentus un informāciju, kas ir mainījusies no iepriekšējā ziņojuma iesniegšanas brīža un kas nav Regulatora rīcībā. AS „Conexus Baltic Grid” Ziņojumu ir publicējusi savā

¹ Ir aizstāta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu Nr.2017/1938 par gāzes piegādes drošības aizsardzības pasākumiem un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr.994/2010.

² https://www.sprk.gov.lv/sites/default/files/cmaa_files/LemumsN112D28092018.pdf.

³ <https://likumi.lv/ta/id/288850-vienota-dabasgazes-parvades-un-uzglabanas-sistemas-operatora-un-dabasgazes-parvades-sistemas-operatora-sertificesanas>.

tīmekļvietnē⁴, kā to paredz Sertificēšanas noteikumu 7.punkts.

8. Lai izpildītu Enerģētikas likuma 111.panta trešajā daļā noteiktās neatkarības prasības, AS „Conexus Baltic Grid”, pamatojoties uz Sertificēšanas noteikumu 2.1.–2.5.apakšpunktu, ir apliecinājusi, ka apstākļi attiecībā uz AS „Conexus Baltic Grid” akcionāru un valdes sastāvu kopš Regulatora 2021.gada 1.jūlija lēmuma Nr.72 „Par vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora atbilstību sertificēšanas prasībām” (turpmāk – Lēmums Nr.72) pieņemšanas 2023.gadā būtiski nav mainījušies. 2023.gada 27.aprīlī tika ievēlēts jauns padomes sastāvs. Katrs padomes loceklis, stājoties amatā, iesniedza apliecinājumu par to, ka izpilda Enerģētikas likuma 111.panta trešās daļas 4.punktā sistēmas operatora padomes loceklim noteiktās prasības (iesniegti ar AS „Conexus Baltic Grid” 2023.gada 13.jūnija iesniegumu Nr.COR-N-2023/2029).
9. Lai izpildītu Enerģētikas likuma 114.panta otrās daļas 2.punktā noteiktās prasības, pamatojoties uz Sertificēšanas noteikumu 2.6. un 2.7.apakšpunktu un ievērojot Sertificēšanas noteikumu 6.punktu, AS „Conexus Baltic Grid” papildus informācijai, kas tika iesniegta ar pēdējo ziņojumu par sistēmas operatora atbilstību sertificēšanas prasībām iepriekšējā kalendārajā gadā, iesniedza informāciju par:
 - 9.1. AS „Conexus Baltic Grid” personālu – darbinieku skaitu un kvalifikāciju, kā arī tehniskajiem resursiem katra attiecīgā Enerģētikas likumā noteiktā sistēmas operatora pienākuma veikšanai. AS „Conexus Baltic Grid” ir ieviesta aktīvu pārvaldības sistēma, kurā no 2022.gada notiek visu Inčukalna pazemes gāzes krātuves (turpmāk – IPGK) un dabasgāzes pārvades sistēmas iekārtu un aprīkojuma uzturēšanas darbu pārvaldība un kontrole (Iesnieguma Nr.1 pielikums Nr.7.);
 - 9.2. AS „Conexus Baltic Grid” ārpakalpojumu sarakstu, norādot pakalpojuma sniedzēju un pamatojot pakalpojuma sniedzēja izvēli (Iesnieguma Nr.1 pielikums Nr.9);
 - 9.3. dabasgāzes pārvades darbības un uzglabāšanas pakalpojuma sniegšanai nepieciešamo aktīvu piederību AS „Conexus Baltic Grid” (Iesnieguma Nr.1 pielikums Nr.8).
10. Pamatojoties uz Sertificēšanas noteikumu 2.8.–2.10.apakšpunktu, kā arī 3. un 4.punktu, ievērojot Sertificēšanas noteikumu 6.punktu, AS „Conexus Baltic Grid” papildus informācijai, kas tika iesniegta ar ziņojumu par sistēmas operatora atbilstību sertificēšanas prasībām 2022.gadā, iesniedza:
 - 10.1. informāciju par pasākumiem, kas veikti saskaņā ar neatkarīga sertificēta informācijas tehnoloģiju (turpmāk – IT) auditora sabiedrības ar ierobežotu atbildību „PricewaterhouseCoopers Information Technology Services” ieteikumiem 2020.gada 15.marta atzinumā par AS „Conexus Baltic Grid” atbilstību Enerģētikas likuma 15.panta ceturtajā daļā noteiktajām prasībām, tostarp par pasākumiem, kas veikti, lai uzlabotu informācijas aizsardzību (2023.gadā apstiprinātie „Informācijas aizsardzības noteikumi” iesniegti ar AS „Conexus Baltic Grid” 2023.gada 12.maija vēstuli Nr.COR-N-2023/1707) (Ziņojums, Iesniegums Nr.2);
 - 10.2. apliecinājumu, ka AS „Conexus Baltic Grid” nodrošina taisnīgu un vienlīdzīgu attieksmi pret sistēmas lietotājiem un tirgus dalībniekiem, pastāvot vienādiem faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem un ievērojot ārējos normatīvos aktus (Ziņojums).
11. Attiecībā uz Enerģētikas likuma 114.panta otrās daļas 2.punktā minētajām prasībām Regulators konstatē, ka dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma un dabasgāzes uzglabāšanas

⁴ https://www.conexus.lv/uploads/filedir/Zinojumi/Atbilst_bas_zi_ojums_par_2023.gadu.pdf.

pakalpojuma tarifi ir apstiprināti tādā apmērā, lai dabasgāzes pārvades sistēmas un IPGK lietotāju veiktie tarifu maksājumi segtu ekonomiski pamatotās AS „Conexus Baltic Grid” izmaksas. 2023.gada 31.maijā AS „Conexus Baltic Grid” iesniedza izvērtēšanai Regulatoram jaunu dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu projektu, kas tika apstiprināts ar Regulatora 2023.gada 26.oktobra lēmumu Nr.119 „Par akciju sabiedrības „Conexus Baltic Grid” dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifiem”.

12. AS „Conexus Baltic Grid” ar Iesniegumu Nr.1 un Iesniegumu Nr.2 iesniedza informāciju, ievērojot Sertificēšanas noteikumu 6.punktu, proti, ir iesniegta tā informācija, kas ir mainījusies no pēdējā ziņojuma par sistēmas operatora atbilstību sertificēšanas prasībām iesniegšanas brīža un kas nav Regulatora rīcībā. Pārējā informācija, kas AS „Conexus Baltic Grid” būtu jāiesniedz, pamatojoties uz Sertificēšanas noteikumu 2., 3., 4. un 5.punktu, kopš pēdējā ziņojuma par sistēmas operatora atbilstību sertificēšanas prasībām iesniegšanas brīža attiecībā uz 2023.gadu, nav mainījusies un ir vērtēta, pieņemot Lēmumu Nr.128 un Lēmumu Nr.72.
13. AS „Conexus Baltic Grid” iesniedza visus Sertificēšanas noteikumos noteiktos dokumentus un informāciju, kā arī Regulatora pieprasīto papildu informāciju, lai Regulators varētu izvērtēt AS „Conexus Baltic Grid” atbilstību Enerģētikas likumā noteiktajām sertificēšanas un neatkarības prasībām.
14. AS „Conexus Baltic Grid” pilnvarotais pārstāvis Regulatora 2024.gada 20.jūnija padomes sēdē informēja, ka AS „Conexus Baltic Grid” 2023.gadā ir darbojusies atbilstoši Enerģētikas likumā noteiktajām neatkarības un sertificēšanas prasībām.

Regulators secina

1. Ņemot vērā Lēmumu Nr.128 (šā lēmuma konstatējošās daļas 5.punkts) un AS „Conexus Baltic Grid” sniegto informāciju (šā lēmuma konstatējošās daļas 8.punkts), Regulators secina, ka AS „Conexus Baltic Grid” 2023.gadā nodrošināja atbilstību Enerģētikas likuma 114.panta otrās daļas 1.punktā noteiktajām sistēmas operatora sertificēšanas prasībām un ievēroja Enerģētikas likuma 111.panta trešajā daļā noteiktās neatkarības prasības:
 - 1.1. pēc Lēmuma Nr.128 pieņemšanas nav notikušas izmaiņas attiecībā uz AS „Conexus Baltic Grid” diviem lielākajiem akcionāriem. Konstatētas nebūtiskas izmaiņas mazākuma akcionāru sastāvā, kuru kopējā līdzdalība ir 2,48%. Regulators nav konstatējis apstākļus, kas liecinātu, ka lielāko akcionāru akciju sabiedrības „Augstsprieguma tīkls” un „MM Infrastructure Investments Europe Limited” līdzdalība AS „Conexus Baltic Grid” 2023.gadā neatbilda minētajām Enerģētikas likumā noteiktajām neatkarības prasībām;
 - 1.2. AS „Conexus Baltic Grid” 2023.gadā ir mainījies padomes sastāvs, proti, no padomes locekļa amata ir atbrīvots *Yukiko Fujii* un padomes locekļa amatā iecelts *Masanobu Furuya*. Saskaņā ar AS „Conexus Baltic Grid” padomes un valdes locekļu sniegtajiem apliecinājumiem un Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā pieejamo informāciju neviens no padomes vai valdes locekļiem vienlaikus neieņem padomes vai valdes locekļa amatus energoapgādes komersantā, kas nodarbojas ar dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu vai tirdzniecību. Regulatora uzmanības lokā nav nonākuši tādi dokumenti vai informācija, kas dotu pamatu secināt, ka AS „Conexus Baltic Grid” padomes vai valdes locekļi būtu nonākuši interešu konfliktā starp AS „Conexus Baltic Grid” un energoapgādes komersantu, kas nodarbojas ar dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu vai tirdzniecību.
2. Attiecībā uz Enerģētikas likuma 114.panta otrās daļas 2.punktā noteikto sistēmas operatora sertificēšanas prasību izpildi (šā lēmuma konstatējošās daļas 2.2.apakšpunkts) Regulators secina:
 - 2.1. Regulatora uzmanības lokā nav nonākuši tādi dokumenti vai informācija, kas liecinātu,

ka AS „Conexus Baltic Grid” rīcībā esošais personāls un tehniskie resursi nav pietiekami, lai nodrošinātu Enerģētikas likumā, Regulā Nr.715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā Nr.2017/1938 par gāzes piegādes drošības aizsardzības pasākumiem un ar ko atceļ Regulu Nr.994/2010 (turpmāk – Regula Nr.2017/1938) un Regulā Nr.1227/2011 noteikto sistēmas operatora pienākumu izpildi;

2.2. AS „Conexus Baltic Grid” ārpakalpojumu sniedzējus izvēlas atbilstoši Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likumam. Regulatora uzmanības lokā nav nonākuši dokumenti vai informācija, kas liecinātu, ka AS „Conexus Baltic Grid” izmantoto ārpakalpojumu sniedzēju izvēle nav pamatota vai izmaksu ziņā nav efektīva;

2.3. AS „Conexus Baltic Grid” īpašumā esošo IT sistēmu, kas ir nepieciešamas dabasgāzes pārvades sistēmas darbības nodrošināšanai, apkalpošanu un uzturēšanu darba kārtībā veic AS „Conexus Baltic Grid” vai AS „Conexus Baltic Grid” izvēlēts komersants, kas ne tieši, ne netieši nav saistīts ar dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanas vai tirdzniecības darbībām;

2.4. Regulatora uzmanības lokā nav nonākuši tādi dokumenti vai informācija, kas liecinātu, ka AS „Conexus Baltic Grid” rīcībā nav visu dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma un uzglabāšanas pakalpojuma sniegšanai nepieciešamo aktīvu. 2023.gadā spēkā esošie dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma un dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifi tika apstiprināti tādā apmērā, lai dabasgāzes pārvades sistēmas un IPGK lietotāju veiktie tarifu maksājumi segtu ekonomiski pamatotas AS „Conexus Baltic Grid” izmaksas un nodrošinātu šo sabiedrisko pakalpojumu rentabilitāti no jauniem ieguldījumiem dabasgāzes pārvades sistēmā un IPGK, kuri nodrošina pienācīgu atdevi no tām. Ņemot vērā pilnu tarifu projekta izvērtējumu, iepriekšējā regulatīvā perioda ieņēmumu un izdevumu novirzes, kas bija veidojušās ģeopolitisko apstākļu dēļ, atbilstoši metodikai⁵ iekļautas tarifu aprēķinā, līdz ar to AS „Conexus Baltic Grid” ir nodrošināta iespēja atgūt saistības no iepriekšējiem periodiem;

2.5. Regulatora uzmanības lokā nav nonākuši tādi dokumenti vai informācija, kas liecinātu, ka AS „Conexus Baltic Grid” nenodrošina tās komerciālās informācijas konfidencialitāti, kuru AS „Conexus Baltic Grid”, pildot savus pienākumus, ir saņēmusi no sistēmas lietotājiem un tirgus dalībniekiem. AS „Conexus Baltic Grid” neiegādājas biznesa plānošanas un analīzes, risku vadības un apdrošināšanas, juridiskā nodrošinājuma un regulācijas jautājumu koordinācijas un finanšu resursu nodrošināšanas un pārvaldības pakalpojumus no komersantiem, kas veic dabasgāzes vai elektroenerģijas ražošanu vai tirdzniecību, un to saistītajiem komersantiem;

2.6. Regulatora uzmanības lokā nav nonākuši tādi dokumenti vai informācija, kas liecinātu, ka AS „Conexus Baltic Grid” nenodrošina taisnīgu un vienlīdzīgu attieksmi pret sistēmas dalībniekiem un tirgus dalībniekiem, pastāvot vienādiem faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem;

2.7. Ņemot vērā AS „Conexus Baltic Grid” iesniegto informāciju un dokumentus, kā arī publiski pieejamo informāciju, Regulators ir guvis pārliecību, ka AS „Conexus Baltic Grid” pilda Regulā Nr.715/2009 noteiktos pārvades sistēmas operatora pienākumus;

2.8. Izvērtējot AS „Conexus Baltic Grid” veiktās darbības dabasgāzes vairumtirgū, kā arī informācijas konfidencialitātes nodrošināšanas līmeni un attiecīgās informācijas publicēšanas pienākuma pildīšanu, Regulators ir guvis pārliecību, ka AS „Conexus Baltic Grid” pilda Regulā Nr.1227/2011 noteiktos pārvades sistēmas operatora pienākumus;

2.9. AS „Conexus Baltic Grid” pilda Regulā Nr.2017/1938 noteikto, ievērojot nacionālos preventīvās rīcības un ārkārtas rīcības plānus, nodrošinot infrastruktūras standartu un uzglabājot

⁵ <https://likumi.lv/ta/id/343770-dabasgazes-parvades-sistemas-pakalpojuma-tarifu-aprekinasanas-metodika>.

dabasgāzi aizsargāto lietotāju apgādei.

Saskaņā ar Regulatora 2017.gada 16.februāra lēmuma Nr.1/4 „Vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora un dabasgāzes pārvades sistēmas operatora sertificēšanas noteikumi” 10.punktu, pamatojoties uz Energētikas likuma 114.panta pirmo un otro daļu, Administratīvā procesa likuma 55.panta 1.punktu un 65.panta trešo daļu,

padome nolemj:

atzīt, ka vienotais dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operators AS „Conexus Baltic Grid” atbilst neatkarības un sertificēšanas prasībām 2023.gadā.

Lēmums stājas spēkā ar tā parakstīšanas dienu.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

Priekšsēdētāja

A. Ozola

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU